Μιχαήλ Παπαγιάννος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΕΤΟΣ 1.

ΑΡΙΘ. 1.

Διευθυνταὶ
Νίκος Θ. Συνοδινὸς
Λεων. Παπαφλῶρος

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ 26 ΑΘΗΝΑΙ

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧΜΕΣ 2.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δ. Λαυράγκα:
«Περὶ Μελοδράματος»

Α. Φιλοδελφέως:
«Κριτικαὶ ἔργων Γουναροπούλου-Ῥώμπαπα»

Δ. Διομήδη:
«Περὶ Ἀντιγόνης»

Ν. Συνοδινοῦ:
«Διον. Ταβουλάρη»
Ἐπιφυλλὶς κλπ.

Ὀρ. Καραβία:
«Θεατρικὰ ἀνέκδοτα»

Φ. Γιοφύλλη - Γ. Θεοδωρίδη
«Ἑλλ. Στῖχος» κλπ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ

41

15
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
1924

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Ν. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ - Λ. ΠΑΠΠΑΦΛΩΡΟΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΛΗΣ: Ν. Θ. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ 26

Συνδρομαί:	Ἐσωτερικοῦ	Ἐτησία Δραχ.	*100*	Ἑξάμηνος	*50*
»	Ἐξωτερικοῦ	» Σελίνια	*16*	»	*10*
»	Ἀμερικῆς	» Δολλάρ.	*5*	»	*3*

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

Ἀγαπητοὶ Ἀναγνώσται,

Ἐμφανιζομένη πρὸ Ὑμῶν δὲν ὑπόσχομαι ὅτι θὰ κάμω ν' ἀναζήσῃ ὁ Χρυσοῦς Αἰὼν τῆς φιλολογίας, οὔτε νὰ μειώσω τὴν εὐσυνείδητον προγραμματικὴ κατεύθυνσιν πάσης ἄλλης συναδέλφου.

Τρεφομένη ἀπὸ — ὅσον τὸ δυνατὸν ἐκλεκτὴν φιλολογικήν, λογοτεχνικὴν ἢ ἱστορικὴν ὕλην διακεκριμένων συνεργατῶν, καὶ ἀπὸ ἀνεπηρεάστους κρίσεις τῶν μᾶλλον εὐσυνειδήτων κριτικῶν, ὑψώνω τὴν Σημαίαν Μου.

Μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θέλετε μὲ συντρέξει.

Διατελῶ μετὰ τιμῆς καὶ ἀγάπης

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ,,
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑΙ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ

Ὁ θεμελιοθέτης τοῦ συγχρόνου Ἑλληνικοῦ θεάτρου, ὁ ἀπαράμιλλος ἑρμηνευτὴς τοῦ Σαίξπηρ ὁ βαθυστόχαστος, ἀσπρομάλλης καλλιτέχνης Διονύσιος Ταβουλάρης, ὅστις ἐκτὸς τῆς γενετείρας του ἐδόξασε ὁλόκληρον τὴν πατρίδα μας ὡς ἠθοποιὸς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀκμῆς του εἰς τὸν ἔξω κόσμον, ἐγεννήθη εἰς τὴν ποιητικὴν νῆσον τῆς πατρίδος τῶν ἀειμνήστων Σολωμοῦ, Φωσκόλλου, Κάλβου καὶ Γουζέλη.

Ἀπὸ νεωτάτης ἡλικίας ὁ Διονυσάκης, τὸ μικρὸ Ζακυνθινόπουλο, εἶχε τὸ δαιμόνιον τῆς ὑποκριτικῆς τέχνης. Μὴ ἱκανοποιούμενος ἀπὸ τὴν ἐρασιτεχνικήν του δράσιν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν φιλομούσων συμπατριωτῶν του, τὸ 1858 ἐπεβιβάσθη γνωστοῦ του πλοίου καὶ μετέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἀρχίζει τραχὺς ὁ ἀγὼν τοῦ συμπαθοῦς καὶ νεαροῦ θεράποντος τῆς τέχνης. Συνέπτυξε ἐκεῖ θίασον ἀναγκασθεὶς νὰ ὑποκρίνεται ρόλους πρωταγωνιστρίας, βοηθούμενος εἰς τοῦτο καὶ ἀπὸ τὰ μέχρις ὤμων μαλλιά του. Ἔδωσε τὸν «Σαοὺλ» (Β. Οὐγκὼ) καὶ ἄλλας μεταφράσεις τοῦ Ραπτάρχου ὡς τὸν Ἀρχοντοχωριάτην (Μολλιέρου) κλπ. καθόσον κατὰ τὴν σπαργανώδη τότε θεατρικὴν ἐποχήν, ἐθεωρεῖτο τόλμημα κακόηθες νὰ ἐμφανισθῇ γυναῖκα ἀπὸ σκηνῆς.

Καὶ ἔτσι περιήρχετο τὰ προάστειατοῦ Βοσπόρου ὡς πρόδρομος καὶ προκρούστης τῆς μεγάλης καὶ δυσκόλου αὐτῆς τέχνης, πεζοπορῶν συνηθέστατα μετὰ τῶν συναδέλφων του καὶ φέροντες ἕκαστος ὑπόμάλλης τὸν θεατρικὸν ἱματισμόν, κοιμηθεὶς πολλάκις ἐπὶ τῶν σφαιριστηρίων τῶν διαφόρων καφφενείων. Ἐν μέσῳ τοιούτων ἀγώνων ἔφερε τὸν θίασον εἰς Μολοβλαχίαν ὁπόθεν ἀποθεούμενος κατῆλθεν εἰς Ἑλλάδα διὰ Μυτιλήνης καὶ Σμύρνης. Τὸ δὲ 1865 ἀνακηρυχθεὶς ὡς ὑπέρτερος τῶν συγχρόνων του, καὶ εὑρισκόμενος ἐν Ἀθήναις, συνηγώθη μετὰ τοῦ δεξιοτέχνου ἠθοποιοῦ καὶ συγγραφέως Παντελῆ Σούτσα συνεργασθεὶς μετ' αὐτοῦ ἐπὶ δεκαετίαν. Ἐοίδαξαν τὰ ἠθικώτερα καὶ βαρύτερα ἔργα καὶ ὁλόκληρον τὸ Ἐθνικὸν δραματολόγιον εἰς τὰ μᾶλλον αἱματοβαμμένα μέρη τῆς Ἑλληνικῆς γῆς. Προτοστατούτων αὐτῶν ἀνηγέρθησαν σχολεῖα, ἐκκλησίαι καὶ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα. Τὸ 18.Ο εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ κηδεύσῃ ἐν Πάτραις τὸν Παντ. Σούτσαν καὶ ἀκολούθως ἦλθεν εἰς Ἀθήνας τό 1871 ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τῆς τότε συσταθείσης μεγάλης Ἑλληνογαλλικῆς ἑταιρείας. Ἔδωσεν ἀρκετὰς παραστάσεις εἰς τὸ θέατρον Μπούκουρα, ἀπῆλθε δὲ κατόπιν εἰς περιοδείαν ἀνὰ τὸ ἐξωτερικὸν ὅπου συναγωνιζόμενος μὲ τοὺς μᾶλλον διακεκριμένους Εὐρωπαίους καλλιτέχνας, ἐτίμησε πάντοτε τὴν καταγωγήν του. Αἱ ἐφημερίδες Ἀλεξανδρείας, Καΐρου, Τεργέστης, Ρωσσίας κλ. ἀνεκήρυξαν αὐτὸν εἰς τὸν συγχριτικὸν τοῦτον ἀγῶνα «Κὴν», τοῦ «Νέρωνος» καὶ ὅλων τῶν Σαιξηρείων Ἔργων.

Ὁ Διον. Ταβουλάρης εἶναι ἴσως ὁ μοναδικὸς Ἕλλην καλλιτέχνης ὅστις ἐξετιμήθη καὶ ἀνεγωρίσθη ὡς ὑπέρτατος ἑρμηνευτὴς τοῦ Σαίξπηρ, παρὰ τῶν διασήμων καλλιτεχνῶν Papadopoli, Rossi, Salvini, Aurelli, Deligenti, Novelli καὶ Koquelin. Εἰς Λονδῖνον κατήγαγεν ἀληθεῖς θριάμβους — κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν αὐστηροτέρων κριτικῶν — εἰς δὲ τὴν Ἀμερικὴν παρὰ τοῦ ἀποθανόντος τραγῳδοῦ Ἰρβιγκ ἀπεθεώθη.

Αὐτὸς ἐν ὀλίγοις εἶναι ὁ γλυκὺς ἀσπρομάλλης ποὺ μπαίνει μὲ θρησκευτικὴν εὐλάβειαν καὶ ἀθόρυβα εἰς τὰ σημερινά μας θέατρα γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ κάθε πρώτην παράστασιν. Αὐτὸς εἶναι μὲ δυὸ λόγια ὁ συμπαθὴς ὑπερογδοηκοντούτης γέρων ὅστις ἐκτὸς τοῦ μεγάλου παρελθόντος του, τῶν διαφόρων ἄλλων τίτλων του εἶναι ἀκόμη καὶ μέλος τῆς Ἱστορικοεθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς τῶν Τεκτόνων, τῆς ἐν Πεσυλβανίᾳ Δραματικῆς Σχολῆς, τοῦ Φ. Σύλλογου, τῆς ἐδῶ Ἑταιρ. τῶν Συγγραφέων καὶ τιμῆς ἕνεκεν ἀκόμη, Ἐπίτιμος Πρόεδρος τῶν Ἀγωνιστῶν τοῦ 1821.

Ἂς μὲ συγχωρήσῃ ὁ σεβαστός μου καλλιτέχνης ποὺ κοινολογῶ τ' ἀπόρρητα τῆς ζωῆς του, μὰ αὐτὸ τὸ κάνω μὲ τὴν ἐλαφροτέραν τῶν συνειδήσεων γιατὶ νομίζω πῶς κι' αὐτός, ὡς μιὰ δόξα τοῦ θεάτρου μας — ἀνήκει στὴν Ἱστορίαν τοῦ Θεάτρου.

Ν. Θ. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΥΒΕΛΗΣ

"Ο ΤΙΤΑΝ,,

Ὁ διακεκριμένος μας καλλιτέχνης Λουδ. Λούης ἔδωσεν εἰς τὸ Θέατρον τῆς Κυβέλης τὴν τιμητικήν του μὲ τὸν «Τιτάνα» τοῦ Dario Nicodemi. Μὲ ὅλον τὸ ἀκατάστατον τοῦ καιροῦ, τὸ ἀκροατήριον ἀπετελέσθη ἀπὸ τὸ ἐκλεκτότερον κοινόν μας, τὸ ὁποῖον δὲν λησμονεῖ νὰ τιμᾷ καὶ συντρέχῃ τοὺς ἐκλεκτούς μας καλλιτέχνας.

Ὁ κ. Λ. Λούης ὡς Μάρκος Ἀστάνη, ἤτοι ἄνθρωπος ποὺ μὲ στωϊκότητα καὶ αὐταπάρνησιν ἀντικρύζει τὸ κατρακύλισμα κάθε ἠθικοῦ καὶ ὑλικοῦ τοῦ κεφαλαίου, τὸ γκρέμισμα του τὸ τελειωτικὸ καὶ ποῦ ὡς Τιτὰν ἀνοικοδομεῖ ἐπάνω στὰ ἐρείπια αὐτὰ μιὰ καινούργια ζωή, ὑπῆρξεν ἀληθινὸς Τιτάν.

Διὰ τὸν κ. Ν. Παπαγεωργίου — τὸν γνωστὸν δάσκαλον τῆς σκηνῆς — ἔχω νὰ πῶ ὅτι ἐξιδανικεύει καὶ τὸν ἀχωριστότερον ρόλον.

Ἡ κ. Βασ. Δημοπούλου, ὁ κ. Βλαχόπουλος, ὁ κ. Ι. Τζαβελᾶκος πολὺ εὐσυνείδητοι, ἐπίσης μᾶς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ θαυμάσωμεν τὴν μικρὴ καλλιτέχνιδα τὴν κρυπτομένην ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Μαρία Θέκλα».

Καίτοι σεβόμεθα ὡς ἱερὰν τὴν θέλησιν τῆς δωδεκαετοῦς ἴσως καλλιτέχνιδος, ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα ν' ἀποσιωπήσωμεν ὅτι ρέει στὶς μικρὲς φλεβίτσες της αἷμα τῆς μεγάλης καλλιτεχνικῆς ὁρμῆς τοῦ μπαμπᾶ καὶ τῆς μαμᾶς της.

ΚΡΙΤΙΚΑΙ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Η "ΑΝΤΙΓΟΝΗ,,

Ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς εἶνε ἀνάγκη νὰ γραφῇ μιὰ μεγάλη ἀλήθεια. Τὸ θέατρον το ἀξιοῦν ὅτι κατέχει τὰ σκῆπτρα κάθε θεατρικῆς καὶ πνευματικῆς κινήσεως εἰς τὸν τόπον αὐτόν, εἰς τὸν ἀπολογισμόν του κατὰ τὴν λήξασαν θεατρικὴν περίοδον δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ οὔτε ἔργα ἄξια λόγου, οὔτε ἐπιτυχίας τοιαύτας τὰς ὁποίας ἀνέμενε τὸ θεατριζόμενον κοινὸν ἀπὸ τὴν πρώτην γυναῖκα τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου. Μετὰ τὰ θνησιγενῆ θεατρικὰ κατασκευάσματα ὅπως ὁ «Καράγκιόζης», τὸ «Ψέμμα» καὶ τὸ «Πουλὶ τῆς Νύχτας», τὸ πρόγραμμα τοῦ θεατρου ἐκράτησε εἰς σειρὰν παραστάσεων τὸ «Καπόνι» μιὰ χονδροειδὴς καὶ σόκιν φάρσα ἡ ὁποία τὸ μόνον καλὸν ποῦ ἐνεφάνισεν ἦτο τὸ παίξιμο τοῦ κ. Λογοθετίδου τὸ ὁποῖον κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, ἦτο ἄψογον. Κατὰ τὰς ἐκπνοὰς δὲ τῆς περιόδου, ἐδόθη ὁ «Οἰδίπους» ὡς τιμητικὴ τοῦ κ. Ροζὰν, ὁ «Ἀμλέτος» ὡς τιμητικὴ τοῦ κ. Μυρὰτ καὶ ἡ «Ἀντιγόνη» ὡς τιμητικὴ τῆς κ. Μαρίκας Κοτοπούλη. Αὐτὴ περίπου ἦτο ἡ ἑξάμηνος θεατρικὴ ἐργασία τοῦ θεάτρου Κοτοπούλη, πενιχρὰ εἰς τὴν ἀπόδοσιν καλῶν ἔργων καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν ρόλων.

Ἀλλ' ὅτι ἐκρίθη ἀκατανόητον ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ θεάτρου ἦτο ἡ προτίμησις τῆς κ. Κοτοπούλη νὰ ἐμφανισθῇ ὡς Ἀντιγόνη κατὰ τὴν ἐπέραν τῆς τιμητικῆς της. Ὁ ρόλος τῆς Ἀντιγόνης δὲν προσέδωκε τίποτε, μὰ ἀπολύτως τίποτε εἰς τὸ δραματικὸν ρεπερτόριόν της, ὁ διανοούμενος κόσμος ἀνέμενε νὰ τὴν ἴδῃ εἰς τὴν «Λαΐδην Μάκβεθ» παραμένει δὲ ἀνεξήγητον πῶς κατόπιν τόσων μελετῶν, τόσων παραγγελιῶν σκηνικῶν καὶ τόσων ἄλλων ἑτοιμασιῶν, τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἐματαιώθη ὁ «Μάκβεθ». Ἡ δοθεῖσα καὶ δημοσιευθεῖσα ἐξήγησις ὅτι ἐβράδυναν νὰ ἔλθουν τὰ σκηνικά, δὲν εἶνε ἀκριβής. αὐτὸ τὸ βεβαιῶ μὲ τὸν ἐπισημότερον τρόπον. Ὁπωσδήποτε ἡ «Ἀντιγόνη» ἡ ὁποία ἐδόθη, δὲν ἱκανοποίησε τὰς μεγάλας δραματικὰς ἀξιώσεις τὰς ὁποίας εἶχε τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν ἀπὸ τὴν κ. Μαρίκαν Κοτοπούλη, τὴν ἀναμφισβήτητως μοναδικὴν τραγῳδόν μας.

Ἐὰν ὅμως δὲν ἐκέρδισε τίποτε ἡ πρωταγωνίστρια εἰς τὸν ρόλον τῆς «Ἀντιγόνης» μᾶς ἐνεφάνισεν τοιοῦτον νέον ἠθοποιὸν τὸν κ. Ροντήρην ὁ ὁποῖος εἰς τὸν ρόλον τοῦ Αἵμονος — υἱοῦ τοῦ Κρέωντος, ἀπέσπασε ζωηρὰς ἐπευφημίας. Ὡραῖος ὡς ἐμφάνισις μετρημένος εἰς τὰς σκηνικάς του κινήσεις, μὲ διαυγὴ καὶ κρυσταλλένια ἀπαγγελίαν κατέδειξεν ὅτι θὰ ἐκτυλιχθῇ εἰς τραγῳδὸν πρώτης γραμμῆς καὶ διὰ τοῦτο τὸ κοινὸν τὸν ἀνεκάλεσεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τὸν ἐπευφήμισεν ἐνθουσιωδῶς. Ὁ κ. Ροζὰν ὡς Κρέων δὲν προσέθεσε πολλὰ πράγματα εἰς τὸν ρόλον αὐτόν. Μᾶς ἐνεθύμισε εἰς τὰς τελευταίας σκηνὰς τῆς ἀπογνώσεως καὶ τοῦ σπαραγμοῦ, τὸν «Οἰδίποδα» περὶ τοῦ ὁποίου ἔγραψα πρότινος εὐφήμως. Ὀφείλω ὅμως νὰ παρατηρήσω εἰς τὸν δυνατὸν πρωταγωνιστὴν ὅτι ἡ ἀπαγγελία τῶν στίχων ἐνεῖχε κάποιο πλατάρισμα τὸ ὁποῖον ἠδίκει καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν ἀπόδοσιν μέχρι τοῦ σημείου μάλιστα, εἰς πολλὰς περιόδους νὰ καθίστανται οἱ στίχοι ἀκατανόητοι.

Ἡ κ. Φωτεινὴ Λούη ὡς Ἰσμήνη ὁμαλή, ἀσυγκίνητος καὶ πρωτοτύπως ἀδιάφορος δι' ὅσα περὶ αὐτὴν συνέβαινον. Ἐφρόντισεν ἰδιαιτέρως ὅπως τὰ πέδιλά της διακοσμηθοῦν μὲ ὑψηλότατο τακουνάκι, διὰ τὴν σκηνικὴ ἐμφάνισιν ἐξαιρετικὴν γραμμίαν καὶ αἰσθητικήν. Ὁ χορὸς τῶν γερόντων πολιτῶν ὀλιγάριθμος. Δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ στρατολογηθοῦν μερικοὶ κομπάρσοι; Ὁ καλλίτερος ὅλων ὁ κ. Βέλμος ὅστις ἀπέδειξεν ὅτι στέκεται ἐξαιρετικῶς καλὰ εἰς τὴν τραγῳδίαν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν ὅλοι οἱ Θηβαῖοι πολῖται νὰ φοροῦν πέδιλα; Διατί αὐτὸ τὸ μωσαϊκόν, ἄλλοι νὰ φοροῦν πέδιλα, ἄλλοι παντοῦφλες καὶ ἄλλοι νὰ ἐμφανισθοῦν ξυπόλυτοι;

Ὁ κ. Βολάνης ὡς Τειρεσίας ἀντάξιος τοῦ ρόλου του. Ἐξελίσσεται εἰς ἕνα πρώτης τάξεως πατρονόμπιλε τοῦ θεάτρου μας, δικαιότατα δὲ ἀπέσπασε τὰ χειροκροτήματα. Ἡ μετάφρασις τῆς «Ἀντιγόνης» ὁμαλή, παραστατικὴ καὶ πιστωτάτη, ἀπέδωκεν ὅλην τὴν ψυχὴν τοῦ Σοφοκλείου μεγαλουργήματος.

Ἄξιος συγχαρητηρίων ὁ κ. Ἀμπελᾶς διὰ τὴν σκηνογραφίαν τοῦ ἔργου. Τὰ ἀνάκτορα τῶν Λαβδακιδῶν τέλεια ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, τὸ δὲ μοντάρισμα τῶν Ἀνακταρικῶν προπυλαίων καὶ τὸ φόντο τῆς ὅλης σκηνογραφίας μὲ τὰς διαφόρους ἐναλλαγὰς τοῦ φωτισμοῦ, προσέδωκαν ὅλο τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀρχαίας Τραγῳδίας.

ΔΙΟΜΗΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

ΟΙ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην ὁ φιλολογικὸς σύλλογος «Παρνασσὸς» διωργάνωσεν, ἐπὶ τῇ ἑκατοστῇ ἐπετείῳ τῆς γεννήσεως τοῦ Λευκαδίου τραγουδιστοῦ τῆς λεβεντιᾶς καὶ τοῦ ἔρωτος τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου, ἐπιβλητικὴν ἑορτὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ «Παρνασσοῦ».

Εἰς τὴν ἑορτὴν παρέστη ὁλόκληρος ὁ διανοούμενος κόσμος, καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας κ. Σπυρίδης ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως. Τῆς ἑορτῆς ὅμως αὐτῆς μετέσχεν ὁλόκληρον τὸ Πανελλήνιον ποὺ ἐπὶ τέσσαρας εἰκοσαετίας ψάλλει τὰ τραγούδια τοῦ Βαλαωρίτου. Πανηγυρικὸν ἐξεφώνησεν ὁ τέως ὑπουργὸς καὶ πληρεξούσιος Θ. Βελλιανίτης ὀνομάζων τὸν Βαλαωρίτην, τὸν δεύτερον μετὰ τὸν Σολωμὸν δημοτικιστὴν καὶ Ἐθνικὸν ποιητὴν διότι ἐξεπροσώπησε μίαν ἐποχήν, καὶ μετέδωκε μὲ τοὺς γλαφυροὺς του στίχους, παλμοὺς Ἐθνικῆς ψυχῆς. Ὁ Βαλαωρίτης συνετέλεσε σπουδαίως εἰς τὴν ἕνωσιν τῆς Ἑπτανήσου, καὶ ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων ὁ Βελλιανίτης καταλήγει ὅτι ὁ Βαλαωρίτης ὅστις ἐπὶ δύο γενεὰς δὲν ἐλησμονήθη θ' ἀναγιγνώσκεται πάντα σταθμίζων μίαν φωτεινὴν Ἱστορίαν τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων.

Μετὰ τὸν κ. Βελλιανίτην ἡ κ. Παν. Τούμπα, συνοδευόντος εἰς τὸ πιάνο τοῦ κ. Βαλτετσιώτη ἐτραγούδησε τὴν «Ἀχτίδα» τοῦ ποιητοῦ, τὴν μουσικὴν τοῦ ὁποίου ἔγραψε χθὲς ἐντὸς μιᾶς ὥρας ὁ συμπαθέστατος μαέστρος καὶ μουσουργὸς συνεργάτης μας κ. Δ. Λαυράγκας ἐμπνευσθεὶς ἀπὸ τὸ γεγονὸς τῆς ἑορτῆς. Ἀκολούθως ἡ δνὶς Ἑλένη Διπλαράκου, ἀπήγγειλε μὲ μοναδικὴν χάριν καὶ τελειότητα τὸ «Βράχος καὶ τὸ κῦμα» καταχειροκροτηθεῖσα. Ἡ ὡραία ἑορτὴ ἔληξε τὴν 7 1)2 ἑσπερινὴν μὲ τὸν «Γέρω-Δῆμο» τὸν ὁποῖον ἐτραγούδησαν ἡ δὶς Κατίνα Λάμψουκαι ὁ καθηγητὴς τοῦ Ὠδείου κ. Κ. Νικολάου.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Διὰ πᾶσαν τυχὸν ἀτέλειαν περὶ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ παρόντος πρώτου τεύχους τῆς «Ἑλληνικῆς Τέχνης», ζητεῖται ἡ ἐπιήκεια τῶν ἀναγνωστῶν καθόσον αὕτη συνέπεσε μὲ ἀπεργίαν τῶν τεχνητῶν του εἰς ὃ ἐκτυποῦται τυπογραφείου.

Δημ. Μεταξωτὸς
«Μέγαρον Ἀλάμπρα»
Μανικιοὺρ - Πεδικιοὺρ

Δημήτριος Κωνσταντίνου
Ὀδοντίατρος
Παθήσεις στόματος καὶ ὀδόντων
Αἰόλου καὶ Βόσσης 1 (ἔναντι Παυλίδου)

ΕΘΝΙΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἡ ἐνιῷ Ζαππείῳ ἔκθεσις Γουναροπούλου καὶ Ρώμπαπα.

Ἡ ἐφετεινὴ καλλιτεχνικὴ περίοδος προμηνύεται ζωηροτάτη, ἴσως ζωηροτέρα καὶ τῆς περσυνῆς, ἥτις παρουσίασε μεγάλην ἀκμαιότητα διότι ἀδικκόπως ἡ μία ἔκθεσις διεδέχετο τὴν ἄλλην, πολλάκις δὲ ὑπῆρχον τρεῖς καὶ τέσσαρες ὁμοῦ, ἐπειδὴ δὲ ἡ τέχνη ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἄστεγος ὡς οἱ πρόσφυγες, καὶ φερέοικος, εἴχομεν μίαν ἔκθεσιν εἰς τὸν «Πρανασὸν» ἄλλην εἰς τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων καὶ ἄλλην εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ προχείρως καὶ ἀκαλεσθήτως ἀπὸ σεπτὸν καὶ ὡραῖον μνημεῖον καλλιμάρμαρον, μεταβάλλεται διὰ μιᾶς ὑπουργικῆς ἀδείας εἰς πρατήριον καὶ παράπηγμα εἰκόνων... Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅλα εἶναι δυτατὰ καὶ ὅλαι αἱ μεταμορφώσεις τοῦ Ὀβιδίου πραγματοποιοῦνται φθάνει νἄχῃς ἕνα θεῖο ἀπ' τὴν Κορώνη καὶ ἕνα μπιλιετάκι ἀπὸ κάποιο σημαῖνον πρόσωπον...

Ἀλλ' ἐφέτος εὐτυχῶς ἐξευρέθη ὁ φυσικὸς πρὸς τοῦτο χῶρος, τὸ *Ζάππειον Μέγαρον*, τὸ ὁποῖον οἱ ἀδίδιμοι ἰδρυταί του ἀκριβῶς πρὸς τὸν ἐθνωφελῆ καὶ ὑψηλὸν ζῆλον σκοπὸν προώρισαν, διότι *ρητῶς* ἐν τῇ Διαθήκῃ του ἀναγράφεται ἵνα ἐν τῷ μεγάρῳ τούτῳ τελῶνται παντὸς εἴδους ἐκθέσεις καὶ βιομηχανικαὶ ἐπιδείξεις. Ὄντως δὲ πρὸ ἐτῶν εἶχε κατακλυσθῆ τὸ Ζάππειον ἀπὸ καλλιτέχνας οἵτινες ὡς πτηνὰ πολύχρωμα καὶ θελκτικὰ εἶχαν κτίσει πλεῖστοι αὐτῶν τὸ γραφικὰς φωλεὰς των ἐντὸς τοῦ ἀχανοῦς κτηρίου, ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ἔπνευσεν ὁ ἀπαίσιος Λὶψ τοῦ παγκοσμίου πολέμου, ὅστις ἐσάρωσε πᾶν ὅ,τι θαλερὸν καὶ ὡραῖον ὑπῆρχεν ἐκεῖ μέσα, μετεβλήθη δ' ἔκτοτε, ὡς τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα, τὸ Δημοτ. Θέατρον καὶ τόσα ἄλλα Δημόσια καὶ Ἐθνικὰ κτίρια, εἰς τρώγλην καὶ εἰς ἑστίαν δυσωδίας καὶ μικροβίων!

Διὰ τοῦτο ἐφέτος μετ' εὐφροσύνης εἶδον τὴν ἐκ νέου ἐγκαινίασιν ἐν τῷ Ζαππείῳ καλλιτεχνικῶν ἐκθέσεων καὶ εἶπον κατ' ἐμαυτόν. «Δόξασοι ὁ Θεός! ὅτι εὗρεν εὐπρεπῆ καὶ κατάλληλον στέγην ἡ ταλαίπωρος ἑλλὴν. τέχνη, οὔτω δὲ θὰ σωθῇ καὶ ἡ Σιναία Ἀκαδημία ἐκ τῆς φρικτῆς ἀσχημίας καὶ βεβηλώσεώς της, διότι ναὶ μὲν ἡ τέχνη εἶναι ἱερόν τι καὶ ὑψηλόν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὰ ῥάκη. καὶ αἱ τένται μὲ τὰς ὁποίας ἐκάλυπταν οἱ διάφοροι ἐκθέται τὸ ἀρχιτεκτονικὸν κάλλος τῶν ὡραίων μνημείων!

Ἀλλ' ἂς εἰσέλθωμεν ἤδη εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἑτεροφύλου δυάδος, τῶν δύο ἐκ Παρισίων ἄρτι ἀφιχθέντων ζωγράφων, τοῦ κ. *Γ. Γουναροπούλου* καὶ τῆς δεσπ. *Κυύλας Ρώμπαπα*. Ἡ ἔκθεσίς των ἀποτελεῖται ἐξ ὀγδοήκοντα περίπου πινάκων, ἐλαιογραφιῶν, οἵτινες παριστοῦν παντὸς εἴδους ἀντικείμενα: προσωπογραφίας, συνθέσεις, τοπεῖα, ὀπωρικά, ἄνθη καὶ ἐν γένει πᾶν εἶδος ζωγραφικῆς.

Ἀλλ' ἐνῷ περὶ τῶν δύο καλλιτεχνῶν προέτρεξε φήμη εὐμενής, ἰδίως δὲ περὶ τοῦ κ. Γουναροπούλου, περὶ οὗ ἦτο γνωστὸν ὅτι κατεῖχεν ἤδη καὶ πρὸ τῆς μεταβάσεώς του εἰς Παρισίους τὸ τεχνικὸν μέρος τῆς τέχνης καὶ ἐδείκνυε πολὺ ἰσχυρὰν ἰδιοφυΐαν, παραδόξως ἐκ τῆς παρούσης ἐκθέσεως ἐντύπωσις παντὸς ἀμερολήπτου καὶ ἀπροκαταπλήκτου ἐπισκέπτου εἶναι ὅλως δυσμενὴς καὶ ἀπογοητευτική. διότι ἀντὶ νὰ εὕρῃ ὡς ζητεῖ τις εἰς πᾶν ἔργον τέχνης, τὴν φυσικότητα, τὴν εὐρυθμίαν, τὴν ἁρμονίαν τῶν χρωμάτων καὶ τὸ ὑπέρτατον ἐκεῖνο κάλλος, τὸ ὁποῖον παράγει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου τὰς σφοδροτέρας καὶ εὐγενεστέρας συγχρόνως συγκινήσεις, τοὐναντίον εὑρίσκεται πρὸ εἰκόνων εἰδεχθῶν καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ἀπαισίων, ὅπου ἡ ἀσχημία, ἡ πλῆξις, ἡ ἀσυμμετρία, ἡ λαγνεία καὶ ἡ ἔκφυλος ἐρωτοτροπία προκαλοῦν τὰ μᾶλλον μελαγχολικὰ καὶ ἀποκρουστικὰ αἰσθήματα! Μάτην, ζητεῖτε τὴν ἠρεμίαν καὶ τὴν *σιγῶσαν* ἐκείνην *πεῖσιν*, ὡς ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι τὴν ζωγραφικήν! Καὶ εἰς τ' ἁπλούστατα τοπεῖα διαστρεβλοῦνται αἱ ἁρμονικαὶ γραμμαὶ τῆς φύσεως καὶ ἀλλοιοῦνται τὰ ἐλαφρὰ καὶ λεπτότατα χρώματά της, ἀντ' αὐτῶν δὲ διαγράφονται γραμμαὶ μαῦραι, χονδροειδεῖς ὡς ἐὰν ἦσαν χαριεμέναι μὲ βερνίκι τῶν ὑποδημάτων. τὰ δὲ χρώματα τίθενται ἢ ἐπιτίθενται μᾶλλον ἐχθρικῶς... μὲ τοσὴν ἀφθονίαν ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ συνβατίσματος!

Καὶ αὐτὸ λέγεται «τεχνοτροπία» διότι! ἀπὸ ἐτῶν οἱ διάφοροι αὐτόκλητοι κριτικοὶ τῶν ἑλλὴν. ἐφημερίδων ἥρπασαν τὴν δυστυχῆ αὐτὴν λέξιν ἀπὸ τὴν ἀρχαιολογίαν καὶ τὴν κοπανοῦν ἀδιακόπως διὰ κάθε ἔργον καὶ διὰ κάθε ἐξάμβλωμα τῆς τέχνης, χωρὶς νὰ γνωρίζουν ὅτι διὰ νὰ ὑπάρχῃ τεχνοτροπία πρέπει πρὸ παντὸς νὰ ὑπάρχῃ *τέχνη*, τέχνη δὲ θὰ εἴπῃ μορφή, σχῆμα. σχέδιον, πλαστικότης καὶ ὄχι αὐθαιρεσία καὶ φαντασιοπληξία. Καὶ τονίζουν οἱ καλλιτέχναι οὗτοι καὶ οἱ κριτικοί των ὅτι τὰ ἔργα αὐτὰ εἶναι γεμάτα ψυχὴ καὶ αἴσθημα, σκέψεις καὶ ἰδέαις, ἀλλὰ κανὲν ποίημα καὶ καμμία μουσικὴ δὲν ἀξίζει τίποτε ἐὰν δὲν ἐφορμόζῃ τελείως καὶ αὐστηρῶς τοὺς νόμους τῆς στιχουργίας καὶ τῆς μελοποιΐας, τοῦ *κοντραπούντου*. Διαφορετικὰ ὅλοι θὰ εἴμεθα μεγάλοι ποιηταί, μουσικοὶ καὶ ζωγράφοι, ἐὰν ἤρκει νὰ ἔχωμεν μέσα μας μεγάλας ἰδέας καὶ ἰσχυρὰ αἰσθήματα.

Ἀλλ' ἡ τέχνη εἶναι ἡ μίμησις. Εἶναι ἡ ἀπόδοσις τῆς φύσεως! Διὰ τοῦτο θαυμάζονται ὅλοι οἱ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου καλλιτέχναι, διότι κατορθώνουν νὰ δεσμεύσουν καὶ διαιωνίσουν ἐπὶ τῆς ὀθόνης ἢ ἐπὶ τοῦ μαρμάρου τὴν σφύζουσαν ζωήν, τὴν ἀκρίβειαν τοῦ σχεδίου, τὴν ἀλήθειαν τοῦ χρωματισμοῦ καὶ τὴν ἀπαράμιλλον τελειότητα παντὸς φυσικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἀντικειμένου.

Εἰς ὁλόκληρον τὴν ἀρχαίαν τέχνην, τὴν ὁποίαν θαυμάζει ὅλος ὁ κόσμος καὶ ὅλοι οἱ αἰῶνες καὶ ἡ ὁποία θεωρεῖται ὡς ἡ ὑπερτάτη ἐκδήλωσις τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ ὑψηλοῦ, οὐδαμοῦ ἀπαντᾷ τις, οὐδὲ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐσχάτης καταπτώσεως καὶ παρακμῆς τοιαύτας παρακρούσεις καὶ τοιαύτας ἐκφυλιστικὰς τάσεις, αἵτινες ἐνθυμίζουν τοὺς ἐν τοῖς ἀσύλοις ἐγκλείστους φρενοπαθεῖς.

Ἀλλὰ δυστυχῶς σήμερα εἰς ὅλα παρατηρεῖται ὁ αὐτὸς ἐξωφρενισμὸς καὶ ὁ αὐτὸς ἐκφυλισμός, ἰδίως εἰς τὴν νεότητα. Ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἀπαντᾷ τις πλείστους νέους καὶ νέας, αἱ ὁποῖαι πρὸς ἐπίδειξιν μισοῦν ὅτι εἶναι κλασικόν, ἠθικόν. σεμνὸν καὶ ὡραῖον. Ἰδίως ὁ ἐκφυλισμὸς οὗτος ἐκδηλοῦται παρ' ἡμῖν εἰς βαθμὸν ἀνησυχητικὸν καὶ ἀπελπιστικὸν εἰς τὴν γλῶσσαν. Παιδιὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἐνέκυψαν εἰς οὐδεμίαν σοβαρὰν μελέτην καὶ δὲν γνωρίζουν οὐδὲ τὰ στοιχεῖα τῆς γλώσσης των ἀκολουθοῦν τὰς ἀηδεῖς μέχρις ἐμέτου χυδαιολογίας τῶν μαλλιαρῶν μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φαίνωνται νεωτεριστὰι καὶ διὰ νὰ γίνωνται ἀντικείμενα προσοχῆς καὶ ὁμιλίας, διότι ἄλλως οὐδεὶς θὰ τοὺς ἐπρόσεχε, οὐδὲ θὰ ἔκαμναν λόγον περὶ αὐτῶν. Ἔχει δὲ καὶ λόγον *συμφεροντολογικὸν* διὰ τοὺς πλείστους ἡ προτίμησις καὶ προσήλωσις των αὕτη εἰς τὰς ἐξωφρενικὰς αὐτὰς παρακρούσεις, διότι ἀμέσως οἱ ἡγέται καὶ θιασάρχαι τῶν γλωσσικῶν τούτων καὶ καλλιτεχνικῶν αἱρέσεων τοὺς προσλαμβάνουν, προστατεύουν, ὑποστηρίζουσιν ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς, ἐνῷ τὸ μέγα καὶ ὑγιὲς κοινόν, οἱ *ὀρθόδοξοι*, δὲν θὰ ἔδιδον ποτὲ καμμίαν προσοχὴν εἰς τἀμαθῆ καὶ ἀστοίχειωτα ταῦτα μειράκια καὶ τὰς διαφόρους μιξοπαρθένους τῆς λογοτεχνίας. Τὸ ἴδιον τώρα συμβαίνει μὲ τὴν τέχνην, συμπίπτει μάλιστα αἱ αὐτοὶ διαφθορεῖς τῆς γλώσσης νὰ εἶναι καὶ διαφθορεῖς τῆς τέχνης, ἀντὶ δὲ εἰς ἕνα νέον λαόν, ἄξεστον ἀκόμη καὶ ἐστερημένον λεπτῆς καλλιτεχνικῆς ἀνατροφῆς ὡς ὁ ἑλληνικὸς νὰ προσφέρωμεν ὅτι μέγα, ὑψηλὸν καὶ ὑγιὲς παρήγαγεν ἡ τέχνη, τοὐναντίον τὸν δηλητηριάζομεν μὲ τὰ διεστραμμένα αὐτὰ προϊόντα μιᾶς καλλιτεχνικῆς παρακρούσεως, σβύνομεν δ' εἰς τὴν ψυχήν του πάντα σπινθῆρα τοῦ θείου ἐκείνου πυρός, τὸ ὁποῖον θερμαίνει τὰ σπλάχνα του καὶ προσδίδει εἰς τὴν ζωήν μας τὴν λάμψιν, τὴν χαράν, τὴν εὐτυχίαν τὰ ὁποῖα γεννᾷ *μόνον ἡ θέα τοῦ ὡραίου!*...

Λυποῦμαι κατάκαρδα ποῦ γράφω τόσον πικρὰ δι' ἕνα καλλιτέχνην ὡς τὸν Γουναρόπουλον, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισα νεώτατον ἔτι, ὅτε ἀκόμη ἐγαλουχεῖτο ἀπὸ τὸν μέγαν διδάσκαλόν του, τὸν γίγαντα ὄντως Γεώργιον Ροΐλόν. Τότε ὁ νεαρὸς μαθητὴς ἐζωγράφιζε μὲ τόσην φυσικότητα καὶ δύναμιν, μὲ τόσην εἰλικρίνειαν καὶ ἀφέλειαν, ὥστε ὅλοι ἐλέγομεν ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ ἐγίνετο ὁ *Ρέμπραντ* τῆς Ἑλλάδος. Πλὴν δυστυχῶς μεταβὰς οὗτος εἰς Παρισίους ἀνέπνευσεν ἐκεῖ τὸν νοσώδη ἀέρα ἀνισορρόπων καλλιτεχνικῶν κύκλων καὶ εἰσῆλθεν εἰς μίαν ὁδόν, ἥτις τὸν ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὸν αἴθριον καὶ γελαστὸν ὁρίζοντα τῆς πατρίδος του καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ θεῖον καὶ διαυγὲς φῶς τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον παρήγαγε τόσους θεοὺς. τόσα ἄφθονα μνημεῖα καὶ τόσα ἀπειράριθμα καλλιτεχνήματα!.... Εὔχομαι ὁλοψύχως τώρα ποῦ ἐπανῆλθεν εἰς τὰς φαιδρὰς αὐτὰς ἀκτὰς καὶ εἰς τὰ μοσχοβόλα τῆς Ἑλλάδος μας τοπεῖα νὰ *ἐπανεύρῃ ἑαυτόν*, νὰ ἐπανεύρῃ τὴν παλαιάν του ἀληθινὴν καὶ φυσικὴν τεχνοτροπίαν. Ἂς εἶναι βέβαιος ὅτι ἡ δόξα τοῦ Γύζη, τοῦ Λύτρα, τοῦ Ἰακωβίδη, τοῦ Ροΐλοῦ, τοῦ Γιαλλινᾶ καὶ τόσων ἄλλων δὲν εἶναι πολὺ μικρὰ καὶ ἀξία περιφρονήσεως! Καλλίτερα νὰ ζῇ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν σκέψιν ἑνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ παρὰ εἰς τὰς ἀνισορρόπους καὶ φρενοπαθεῖς κεφαλὰς μερικῶν κριτικῶν καὶ χρονογράφων!

ΑΛΕΞ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

ΑΝΝΑ Α. ΣΤΕΦΑ
Μοδίστα
Εὐαγγελιστρίας 26

Παναγιώτης Βασιλόπουλος
Ἀριστείδου 10 · Στοὰ Τραπέζης Βιομηχανίας
Ἅπαντα τὰ εἴδη Πιλοποιΐας

Ἑλληνικὸν Ἄσμα

Τονισμένο ἀπὸ τὸν ἀποθανόντα Καθηγητὴν τῶν Λατινικῶν Γ. Κακουρᾶτον.

Η ΑΓΡΑΜΠΕΛΗ

Λέγ' ἡ ἀγράμπελη μυριανθισμένη
στὸ ἄγριο πλάτανο ποῦ τὴ θωρεῖ
καὶ μὲ τὸν ἴσκιο του συχνοδιαβαίνει
πάντοτ' ἐπάνω της βράδυ κι' αὐγή.

« Δένδρο περήφανο, μεσ' στὸν ἀγέρα
τὰ φύλλα, οἱ κλῶνοί σου θρασομανοῦν·
βρίσκεις στενόχωρη τώρα τὴ σφαῖρα,
Τ' ἄστρα, τὰ σύννεφα δὲ σὲ χωροῦν ;»

« Τρέχει στὴ ρίζα σου νεράκι κρύο,
βυζαίνεις ἄκοπα τὴν καταχνιά,
κ' ἐμένα ἐζήλεψες σὺ τὸ θηρίο
γιατὶ μ' ἐπότιζε λίγη δροσιά ;»

« Τί θέλεις, πλάτανε, τί μου γυρεύεις ;
Διῶξε τὸν ἴσκιο σου κ' εἶμαι μικρή.
Τ' ἄνθη μου ἐπάγωσαν, μὴν τὰ παιδεύῃς,
ἄσ' τον τὸν ἥλιο μου νὰ τὰ χαρῇ . . . »

—« Ξανθή μου ἀγράμπελη, τὶ μὲ φοβᾶσαι ;
Θέλεις νὰ σέρνεσαι πάντα ὀρφανή,
μονάχη σου, ἔρημη τὴ νύκτα νᾶσαι,
νᾶχῃς κρεββατί σου λιθάρια, γῆ ; »

—« Τ' ἄνθη ζευγάρωσε μὲ τὴν ἀνδρειά μου,
γένου βασίλισσα κ' ἐγὼ θρονί,
στυλώσου ἐπάνω μου . . . στὴν ἀγκαλιά μου
κάθε ἄλλο λούλουδο θὰ σὲ φθονῇ . . . »

Τὴν ἐξεγέλασε τ' ἄγριο πλατάνι,
τὴν ἐπερίπλεξε μέσ' στὰ κλαριά . . .
Τὶ κρῖμα πᾶδωκες, ξανθο βοτάνι,
γιὰ λίγο ψήλωμα τὴν παρθενιά !

Φτωχὴ κ' ἀνύπανδρη στὴν ἐρημιά σου
μοῦτανε τ' ἄνθη σου κρυφὴ χαρά.
τώρα θ' ἀρπάζουνε τὴ μυρουδιά σου
τὰ νέφη κι' ὁ ἄνεμος ποῦσαι κυρά.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

—o—

ΤΙ ΚΙ' ΑΝ ΜΕ ΘΥΜΗΘΗΣ

Τὶ κι' ἂν μὲ θυμηθῇς μιὰ μέρα,
μιὰ μέρα ποὺ ἀστραπόβροντα
θὰ πνίγουν τῆς ψυχῆς σου,
τῆς ἔρημης ψυχῆς σου
τὰ βογγητά ;

Τὶ κι' ἂν μὲ θυμηθῇς μιὰ νύχτα,
μιὰ νύχτα ποὺ πισσόμαυρα
θὰ σμίγουν τὰ σκοτάδια,
τῆς πλήξης τὰ σκοτάδια
σὲ θρηνητά ;

Θυμήσου μὲ μιὰν αὐγινὴ
ποὺ ὁ ὕπνος μὲ δροσούλα
θὰ σοῦ ραντίζει τὸ κορμί,
κι' ἐγὼ Ὄμορφη ψυχούλα
θὰ βρίσκουμαι μακριά.....

Γιάννης Θεοδωρίδης
Ἀθήνα.

ΜΕΛΩΔΙΑ

Σὲ μιὰ ἀφοσίωση χαμένα
ἥμερα μὰ κι' ἀτράνταχτα τὰ μάτια μου
στηλώνη πρὸς τὸ φῶς
καὶ πρὸς τὸ θαῦμα πηαίνω
κι' ἀποκρεμιῶμαι
'πὸ τὸ δοξάρι, ποῦναι μαγεμένο....

Καὶ τούτη τὴ στιγμὴν ἀπάνωθέ μου
γίνεται φῶς σὰ μία λιτανεία
καὶ διαπερνάει μέσαθέ μου....

Τὸ πρόσωπό μου ἀπὸ γαλήνη
Ἑλληνικὴ 'ναι ὁλογιομᾶτο
μὰ τὸ κορμί μα τὸ τραντάζει
μιὰ θεϊκιὰ μελαγχολία.
Τὸ συνεπέρνει
καὶ τὸ τραβάει — πῶς τραβάει !—ἡ μελῳδία....
(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ «χρώματα»).

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

—o—

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Προχθὲς Κυριακὴν ἐκυκλοφόρησε τὸ ἕβδομον τεῦχος τῆς «Νέας ἐποχῆς».

Ἡ «Νέα ἐποχὴ» ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς κατέκτησε τὰς συμπαθείας του κοινοῦ, χάρις εἰς τὴν σοβαρότητα τῶν συνεργατῶν της καὶ τὴν ἐνδελεχὴ καὶ ἐμπεριστατωμένην ἐξέτασιν τῶν κεφαλαιωδῶν πολιτικῶν ζητημάτων της χώρας.

Ἐκυκλοφόρησε τὸ 30ν τεῦχος τοῦ μεγάλου περιοδικοῦ ἐργοχείρων μόδας, φιλολογίας κλπ, «Τὸ Νέον» ἀπαραίτητον διὰ κάθε οἰκογένειαν, περιλαμβάνον καὶ ἕνα νέο ἀνατολικὸ Φὸξ-τρότ.

Ὑπὸ τῆς Ἀκκδημαϊκῆς βιβλιοθήκης Θ. Γ. Παπαμανωλῆ, Ἀκαδημίας 13, ἐξεδόθησαν εἰς κομψὰ τεύχη:
1) Δ. Βουτηρᾶ: »Φῶς στὸ σκοτάδι καὶ ἄλλα διηγήματα.»
2) Χ. Γεργιάννη: «Ναυάγια τῆς ζωῆς».
3) Α. Μ. Στρατηγοπούλου. «Ὁ Δημοσθένης Βουτυρᾶς καὶ τὸ ἔργοτου»
4) P. Fapiani: «Σόδομα καὶ Γόμορρα»

Ὑπὸ τοῦ μουσικοσυνθέτου κ. Καλλιγέρη ἐξετυπώθησαν δύο χαριτωμένα τραγουδάκια, τὸ «Στερνὸ φιλὶ καὶ «Δῶς μου τὴν καρδιά μου πίσω.»

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ
Μόνον εἰς τοῦ
ΕΥΑΓΓ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗ
Ἁγίου Μάρκου 24

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ, Κ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Πανεπιστημίου 32
Ἅπαντα τὰ εἴδη γραφῆς
Σφραγῖδες Ἐπισκεπτήρια
Τυπογραφικαὶ Ἐργασίαι

Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ἐγκύρτου συνεργάτου μας κ. Δ. Λαυράγκα περὶ Ἑλληνικοῦ Μελοδράματος. Ε. Τ.

Η ΠΡΩΤΗ ΑΡΧΗ

Μερικοὶ καλλίφωνοι νέοι συνήρχοντο κάθε βράδυ εἰς ἕνα ὑπόγειο τῆς ὁδοῦ Κάνιγγος. Ἐκεῖ μέσα μὲ τὴν συνοδείαν ἑνὸς πιάνου ἐγύμναζον τὰς φωνὰς των εἰς διάφορα τραγουδάκια. Περνῶντας ἀπὸ ἐκεῖ κομμιὰ φορὰ ἐστεκόμουν πάντα γιὰ λίγο ἀπ' ἔξω Γιὰ ν' ἀκούσω μὲ εὐχαρίστησιν τὸ «Ἔχει καϋμοὺς ἡ θάλασσα», τὸ «Γιὰ σένα βγαίνει ἀπαλᾶ» καὶ ἄλλα τραγούδια τῆς τότε ἐποχῆς ψαλλόμενα ἀπὸ αὐτοὺς ἐν μελωδικῇ χορωδίᾳ. Διέκρινα κάποιε μέσα εἰς τὸ σύνολον πολλὲς καλὲς φωνὲς ποῦ γυμναζόμενες μεθοδικῶς καὶ καταλλήλως ἠμποροῦσαν νὰ κάμουν πολὺ περισσότερα. Ἔμαθα κατόπιν ὅτι ἐκεῖνο ἦταν τὸ *κόρο* τοῦ Ντιμέντου καὶ οἱ καλοὶ αὐτοὶ νέοι ποῦ διὰ κοινοῦ μεταξύ των ἔβρανον ἐπλήρωναν τὸ σπίτι, τὸ πιάνο καὶ τὸν δάσκαλον, δὲν περιορίζοντο μόνον εἰς τὰ τραγουδάκια ποῦ ἤκουσα ἀλλὰ προετοιμάζοντο συγχρόνως καὶ εἰς τὰ κόρα τοῦ «Ὑποψηφίου» σκοπεύοντες ἀργότερα νὰ δώσουν μίαν ἐρασιτεχνικὴν παράστασιν μὲ τὸ ἔργο τοῦ Ξύνδα, διὰ κάποιον φιλανθρωπικὸν σκοπόν, πιθανῶς εἰς ὄφελος τοῦ διδασκάλου των Εἶχεν ἀρχίσει μάλιστα νὰ γίνεται καὶ λόγος τις μεταξὺ τῶν τότε ἐρασιτεχνῶν καὶ μὲ κάποιον ἐνδιαφέρον ἀνεμένετο ἡ παράστασις αὐτὴ ἥτις ἐπιτυγχάνουσα ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ πρώτη ἀφετηρία διὰ τὴν ἀνασύσιασιν τοῦ τότε μόλις διαλυθέντος πρώτου Ἑλλ. Μελοδράματος τοῦ Καραγιάννη. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ντιμέντης ἔρυγεν ἀνεπιστρεπτεὶ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, καὶ οἱ καλοὶ ἐρασιτέχναι εὑρεθέντες χωρὶς κεφαλὴν διεσκορπίσθησαν καὶ ἡ μικρὰ ἐκείνη καλλιτεχνικὴ φωλεὸ διελύθη πρὶν προφθάσει νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν σκοπόν της. Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα ὅταν ἕνα βράδυ ὅλως ἀπροόπτως ἦλθεν εἰς συνάντησίν μου ὁ Χατζηλουκᾶς, ὁ Πετρολίνης καὶ ὁ Βακαρέλης — σήμερα ὅλοι μακαρίτες — καὶ μὲ παρεκάλεσαν θερμῶς νὰ πάω μαζύ τους ν' ἀκούσω μερικοὺς ἐρασιτέχνας ποῦ μόνοι των κατεγίνοντο εἰς τὸ τραγοῦδι σὲ κάποιο σπίτι πρὸς τὴν Ν. Ἀγορὰν. Ἐπῆγε εὐχαρίστως. Ἦσαν ἐκεῖ συναγμένοι οἱ τοῦ Ντιμέντου ἀπὸ συνάγωγοι καὶ μαζύ των μερικοὶ ἄλλοι ἐν οἷς πρῶτοι καὶ καλλίτεροι οἱ ἄνω μνημονευθέντες; τραγουδισταί. Χαρᾶς Εὐαγγέλια. Εὕρηκα ἐκεῖ μαζεμμένον ὅλον τὸ ὑλικὸν ποῦ μοῦ ἐχρειάζετο διὰ νὰ πραγματοποιήσω τὴν περὶ ἱδρύσεως Ἑλλ. Μελοδράματος ἰδέαν μου το πρωτόπλασμα τῆς ὁποίας ἀνεδεύετο πρὸ καιροῦ καὶ ἀνησύχει τὸν ἐγκέφαλόν μου. Ἐμπῆκα ἀμέσως εἰς τὸν χορόν. Ἀπὸ τὸ βράδυ ἐκεῖνο χρονολογεῖται ἡ ἔναρξις τοῦ Ἑλλ. Μελοδράματος καὶ συγχρόνως ἡ ἀτελείωτος ἑβδομὰς τῶν παθῶν μου.

Δ. ΛΑΥΡΑΓΚΑΣ

ΚΤΗΜΑΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
"ΤΟ ΙΟΝΙΟΝ,,
Α. Ι. ΣΩΚΑΡΗ
ΑΘΗΝΑΙ, Πατησίων 26

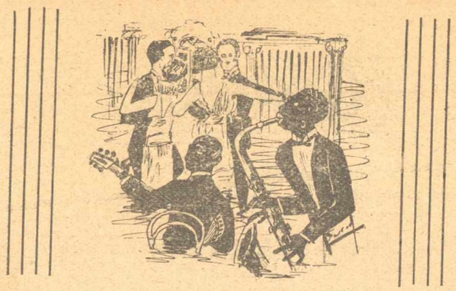

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ὑπὸ τοῦ νεοσυθιάτου ψυχαγωγικοῦ ὁμίλου «Ἡ χαρὰ» τοῦ ὁποίου Πρόεδροζ ἐξελέγη ὁ γνωστὸς εἰς τὰ χορευτικὰ σαλονία κ. Πουλίτσας, δίδονται καθ ἑκάστην Πέμπτην χορευτικαὶ ἑσπερίδες εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ αἴθουσαν τοῦ ξενοδοχείου «Κεντρικὸν».

Ὁ ἐν λόγῳ ὅμιλος, τοῦ ὁποίου ἡ πρωτοβουλία τῆς συμπήξεως ὀφείλεται εἰς ἐκλεκτοὺς νέους τῆς κοινωνίας μας ἔχει σκοπὸν νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δράσιν του καὶ φιλανθρωπικῶς, δίδων θεατρικὰς παραστάσεις ὑπὲρ ἀγαθοεργῶν σκοπῶν καὶ σεγκεκριμμένως ὑπὲρ ἱδρύσεως νυκτερινῶν σχολῶν ἀπόρων.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ
ΥΠΟ ΑΔΕΛ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ
ΕΦΟΡΟΥ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ Κ.Τ.Λ.

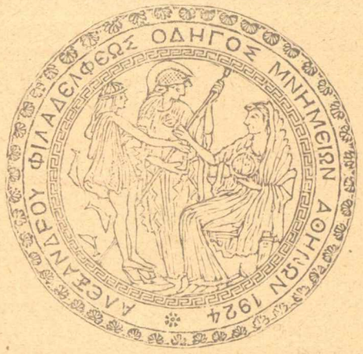

Ὁ ὁδηγὸς Ἀθηνῶν περιλαμβάνων 450 σελίδας, περιέχων εἰκόνας μὲ περιγραφὴν πάντων τῶν Ἀρχαίων μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων μνημείων τῆς πόλεώς μας καὶ ὡραιοτάτας εἰκόνας ἐκτυπούμενος ἐπὶ ἐξαιρετικοῦ χάρτου πρέπει νὰ καταστῇ ἀπαραίτητος διὰ κάθε Ἕλληνα.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα τῶν Ἀθηνῶν πρὸς δρ. 25 καὶ 30 δεμένος.

Ν. ΠΡΩΤΟΠΠΑΠΑΣ & Δ. ΥΜΕΝΑΙΟΣ
Γραφεῖα: Γκαράζ Ν. Σιγάλα Πλατ. Κάνιγγος

Ἐπὶ προμηθείᾳ: **Ἀγοραὶ - Πωλήσεις διαφόρων τύπων αὐτοκινήτων.**

Ἐπιφυμίς

Ν. Δ. ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

Ἕνα καινούργιο κατακόκκινο αὐτοκίνητο εἶναι σταματισμένο ἔξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο ἕτοιμο νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὸ Φάληρο.—

—Ἐμπρός. Μιὰ θέσι κύριε. Περάστε καὶ φεύγουμε.

Ἡ φωνὴ αὐτὴ τοῦ σωφέρ, θαρρεῖς καὶ ἦταν ἕνα ξύπνημα στὴν κοιμισμένη σκέψι μου ποῦ ἦταν σκλάβα μιᾶς φρικτῆς ἀνίας. Ἦταν μιὰ ὥρα ποῦ εἶχα βγῇ ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου κι' ἐγύριζα μέσ' τὸ μεσημεριάτικον ἥλιο, χωρὶς νὰ σταματῷ πουθενά· ἐγύριζα ξεχασμένος κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου, χωρὶς εἶνε . . . . τόση ἦταν ἡ ἀνία μου.

—Περάστε κύριε.

Μία θέσι ἔμενε κενή, τὴν συμπληρώνω μπαίνοντας, καὶ ἡ μηχανὴ τοῦ ἀμαξιοῦ ἄρχισε τὸ μονότονο βογγητό της.— Εἰσιτήριε κύριοι, ἀκούστηκε μόλις ξεκίνησε τὸ ὁμνιμπους, ἡ στερεότυπη φράσις τοῦ εἰσπράκτορος.

Ποῦ θὰ κατεβῆτε ;

—Κατέβασέ με ὅπου θέλεις, βγάλεμε μονάχ' ἀπ' τὴν Ἀθήνα. Μποροῦσα νὰ πήγαινα στὴς τζιτζιφιές;

—Θὰ κατεβῆτε στὴ Διασταύρωσι. Τόσο τὸ καλύτερο σκέφθηκα, θὰκάνα ἕναν περίπατο στὸν ἀφρολουσμένο Φαληρικὸ δρόμο.

Μέσ' τ' αὐτοκίνητο ἤμαστε στριμωγμένοι σὰν σαρδέλλες, τόσο... ποῦ στενοχωρήθηκα ζητώντας τέτοια διαβεσκέδασι στὴν ἀνεξήγητη μελαγχολία μου.

***

—Δὲν πειράζει θὰ κατεβῷ στὴν διασταύρωσι γιατὶ θέλω νὰ πάω στὴς Τζιτζιφιές. ἀκούστηκε μιὰ μελωδικὴ φωνὴ ν' ἀπαντάει στὸν εἰσπράκτορα.

—Εἶναι ἀπόστασις μεγάλη δεσποινίς — ἐπεμβαίνει ἕνας μεσόκοπος συνταξειδιώτης—νὰ περιμένετε τὸ τράμ ποῦ θὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ Παληὸ Φάληρο.

Ἐν τὸ μεταξὺ τὸ αὐτοκίνητό μας γλυστροῦσε σὰν τρελλὸ στὴ λεωφόρο Συγγροῦ.

Ἴσια με τὴν ὥρ' αὐτή, δὲν εἶχα δύναμι, δὲν τολμοῦσα νὰ σηκώσω τὰ μάτια μου ν' ἀντικρύσω τὸ ἁρμονικὸ ἐκεῖνο στόμα. Τόση ἦταν ἡ ἐπίδρασι ποῦχε στὴν ψυχή μου ἡ περίεργη αὐτὴ φωνή.

Ἡ σταυροκοπούμενες ἀκατάσχετες εὐφυοβλακίες κι' ἡ ἀνόητες ἀστειότητες μιᾶς παρέας συνταξειδιωτῶν μας. μ' ἔκαναν κυριολεκτικὰ νὰ ὑποφέρω. Ἐγύρισα τὸ κεφάλι μου πρὸς τὸ κρυστάλλινο παράθυράκι τοῦ αὐτοκινήτου καὶ στὴν σύντομην ἐκείνην διαδρομὴ τῶν ματιῶν μου ἀντίκρυσα δύο μεγάλα ἤρεμα μάτια ποῦ ζωγραφίζονταν στὸ θλέμμα τους μία ἀνατολίτικη γλυκειὰ μελαγχολία. Ντυμένη μὲ χάρι καὶ ἁπλότητα, παρουσίαζε μία ἡγεμονικὴ σιλουέττα.

Ἀπ' τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔμεινα σκλαβωμένος στὴ σκέψι της. Πῆρα δυνατὴ ἀπόφασι. Ἐκύτταξα κατάμματα τὴν Βασίλισσα αὐτὴ τοῦ ταξειδιοῦ, κι' εἶδα τὰ ὥμορφα ἐκεῖνα μάτια νὰ μὲ κυττάζουν ἤρεμα καὶ μὲ τόση θετικότητα ποῦ κοπίασα γιὰ νὰ μὴν χαμηλώσω τά δικά μου.

Τὸ αὐτοκίνητο εἶχε σταματίσῃ στὴν ἀκτή. Κατέβηκε πρώτη, καὶ μὲ βῆμα ἐπιδλητικό, ξεχύθηκε στὸν πλατὺ παραλιακὸ δρόμο, ποῦ τοῦδινε μιὰ ὁλόχρυση μεγαλοπρέπεια ὁ μεσημεριάτικος ἥλιος. Τὸ θαλασσένιο ἀεράκι ἔπαιζε μὲ τὸ ἀράχνινο καλοκαιρνὸ φόρεμά της, κι' ἐχαΐδευε ζηλότυπα τὸ πρόσωπο, τὸ λαιμό, τὰ χεράκια, τὸ κορμί της.

Μὲ τὸ καπέλλο στὸ χέρι ἀκολουθοῦσα ἀπὸ μερικὰ βήματα, χαϊδεύοντάς την κι' ἐγὼ μὲ ματιές.

Πόσες δὲν κυλοῦσαν ἐπιθυμίες! Πόσοι δὲν γεννιώνταν πόθοι μεσ' τὸ κεφάλι μου! Μία ἐπίμονη σκέψι κυριαρχοῦσε. Νὰ τὴν προφθάσω, νὰ τὴν σταματήσω, νὰ τῆς πῷ..... τί;

—Αἴ δειλέ. Μίλησέ της. Πάρε θάρος.... Ἐμπρός.

—Ναί, μὰ τί; τί νὰ τῆς πῷ;

—Κάτι.... μιὰ καλημέρα εὐγενικιὰ .... ἕνα Pardon.

—Μά.., πρέπει;

—Τί θὰ πῇ πρέπει! Ἔχεις δικαίωμα νὰ βίξῃς λίγη γαλήνη στὴ φουρτουνιασμένη σου καρδιά.

—Καλὰ καὶ θἄπρεπε νὰ τ' ἀπαιτήσῳ αὐτὸ μὲ τέτοια προστυχιὰ ἀπὸ μιὰ κόρη, ποῦ ἄθελά της μ' ἀναστάτωσε καὶ ποῦ δὲν τό ξέρει;

—Μὰ κουτὲ δὲν πρόσεξες λοιπὸν ποῦ δὲν ἔκρυβε τὴν εὐχαρίστησι της γι' αὐτό; μά.... δὲν εἶδες ποῦ σ' ἔθλεπε κατάμματα; Ἀκόμα νά.... κύτταξέ την, δὲς ἐγύρισε πάλι τὸ κεφαλάκι της. σὰν νὰ σοῦ λέῃ: τί κάνεις λοιπόν ; Ἔλα νὰ μοῦ μιλήσῃς, δὲν μᾶς βλέπει κανείς.

—Ναί, αὐτὸ λαχταρῶ κι' ἐγὼ μά... Πῶς; Νὰ τρέξω νὰ τὴν σταματήσῳ... "Δεσποινίς, καλημέρα ! Κι' ὕστερα; Ἂν δὲν μὲ προσβάλῃ ἀπὸ εὐγένεια θὰ σκεφθῇ πάντα τὴν κακοήθεια. Ὄχι !

—Μὰ ἀνόητε νά.... πάλι ξαναγυρίζει. Ἐμπρός δειλέ.

— Μὴν παρασύρεσαι φίλε μου ἑκυτὲ ὅλ' αὐτὰ ποῦ βλέπεις δὲν εἶναι παρὰ μιὰ γυναικεῖα φιλαρέσκεια. Ναί, ἴσως τὸ θέλει νὰ τρέξω νὰ τὴν σταματήσω νὰ τῆς πῶ δυὸ στερεότυπες λέξεις, ἀλλὰ τὸ ποθεῖ αὐτὸ ἀπὸ ἐγωϊσμό. Πρέπει νὰ σκύψω μπρὸς τὴν ὀμορφιά της, πρέπει νὰ πληρώσω κι' ἐγὼ φόρο στὴ δύναμί της. Ἔ, λοιπὸν μὴν πλανιέσαι δυστυχισμένέ μου. Σύνελθε.... κρατήσου.

Ὕστερα ἀπὸ τὴ στιχομυθία αὐτὴ μὲ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτό μου πῆρα τὴν ἀπόφασι. Ἤρθα στὸ ἀντίθετο ἄκρο τοῦ δρόμου πρὸς τὴ θάλασσα φόρεσα κατάμματα τὸ καπέλλόμου καὶ μὲ πεῖσμα κυττάζοντας μιὰ ψαρράδικη βαρκοῦλα προσπέρασα σὰν τὸν Ὀδυσσέα ποῦ δὲν εἶχε τὴ δύναμι ν' ἀντικρύσῃ τῆς Σειρῆνες. Ἔνοιωθα, εἶν' ἡ ἀλήθειά, πῶς θἄταν δύσκολο σὰν ἀντίκρυζα γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ τὴ ματιά της νὰ μὴ σκύψω κι' ἐγώ, νὰ μὴν ἱκανοποιήσω τὴν φιλερέσκειά της.

Εἶχα σχεδὸν φτάσει στὴς Τζιτζιφιὲς ὅταν δὲν κρατήθηκα κι' ἐγύρισα νὰ δῶ γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμα. Ὄχι πιὰ μὲ τὸ πρῶτο θωλομένο ματένὸς ἐσωτερικοῦ ἀναστατώματος, ἀλλ' ἀπὸ μιὰ ἐρευνητικὴ περιέργεια θἄθελα νὰ διαβάσω, ν' ἀνακαλύψω κάτι γιὰ τὸ γυνακεῖο αὐτὸ αἴσθημα στὰ μεγάλα ἀνατολίτικα μάτια της.

Μήτε δέκα βήματα δὲν τὴν εἶχα προσπεράσει κι' εἶδα ξανὰ τὸ οὐράνιο ἐκεῖνο βλέμμα γεμάτο τρυφεράδα καὶ λάμψι ποῦ τοῦδιναν τὰ χρυσωμένα νερὰ τοῦ μεσημεριοῦ.

Ἀκολουθεῖ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΤΑΙΡΙΑ
"ΥΦΑΙΣΤΟΣ"
ΓΡΑΦΕΙΑ ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 12
Κάρβουνα γιὰ σόμπες, φούρνους, ἐργοστάσια κ.τ.λ. Μεγάλη Παρακαταθήκη
Πώλησις χονδρική

ΠΕΡΙΟΔΕΥΟΤΕΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΜΑΣ

ΚΩΝΣΤ/ΝΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

Προσεφέρθησαν εὐγενῶς νὰ μᾶς ἀντιπροσωπεύσωσιν εἰς μὲν τὴν Μυτιλήνην, Θεσσαλονικὴν καὶ Βόλον ὁ ἤθοποιὸς τοῦ περιοδεύοντος Θιάσου Μαρίκας Κοτοπούλη κ Κων/νος Παπαγεωργίου, εἰς δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν Καΐρο κλπ. ὁ κ. Πέτρος Κυριακὸς, ὡσαύτως ἠθοποιὸς τοῦ περιοδεύοντος ὀπερεττικοῦ θιάσου Σσμαρτζῆ—Μηλιάδη.

Κωνσταντῖνος Βασιλείου
Ῥάπτης
Κάνιγγος 30

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

= *Ἀγυιόπαι, !*
= *Εἰ|δικόν μας δικαστήριον !*

Σκεφθήκαμε κι' ἐμεῖς νὰ κάμωμε διὰ κλήρου μεγάλα καὶ βαρύτιμα δῶρα εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας — ὅπως εἶναι ἄλλως τε τῆς μόδας γιὰ κάθε περιοδικὸ ἢ Ἐφημερίδα — ἀλλὰ μ' αὐτὴν τὴν ἀκρίβεια, πῶς νὰ τολμήσουμε καὶ υψώσωμε τὰ βλέμματά μας στὰ κολλιὲ μὲ τοὺς Ἰσπωνικοὺς μαργαρίτας ποῦ δωρίζουν, κατὰ κανόνα αἱ ἄλλαι συνάδελφοι ; Γι' αὐτὸ ἀπεφασίσαμε νὰ δωρήσωμεν ἄνευ κλήρου εἰς ὅλους μας τοὺς ἀνανώστας ἀνεξαιρέτως μαργαρίτας..... γλωσσικούς, ἁλιευθέντας ἀπὸ διάφορα ἀνέκδοτα καὶ ἀγνώστους στιχομυθίας ἐνίων γνωστοτάτων Καλλιτεχνῶν τοῦ θεάτρου μας.

Οὐδεμιᾶς ἄλλης σκοπιμότητος ἡ ἀνάγκη ὑπέδειξε τὴν ἵδρυσιν τῆς παρούσης στήλης καὶ γι' αὐτὸ δὲν προλογίζομεν ἀσκόπως περὶ τοῦ σκοποῦ της, ἀφοῦ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι μὲ κανένα σκοπὸ ἐκτὸς ἀπὸ τὸν συντάκτη της, ὁ ὁποῖος ὡς ἀναφέρουν οἱ παλαιότεροι ρεπόρτερ ἀστυνομικῶν «ἀτυχημάτων» ὑπῆρξε κάποτε σκοπὸς... χωροφύλαξ!!!...

Καὶ θὰ εὐχόμεθα ὁλοψύχως νὰ ἦταν ἡ στήλη αὐτὴ διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἀναγνωστῶν μας, σὰν τὰ πλίθινα χωρικὰ σπίτια! καὶ τῆς μετρέσσες τῆς δροσερὲς μὲν τὸ καλοκαῖρι ἀλλὰ.... ζεστὲς τῶν χειμῶνα !

Καὶ ἀρχίζομε ἀπὸ γνωστότατον κωμικὸν τοῦ ὁποίου τοὺς μαργαρίτας βγάζει στὴ φόρα ἕτερος ἐπίσης γνωστότατος κωμικὸς καὶ μόνον... *ἄγνωστα* θὰ μείνουν τὰ ὀνόματά τους, διότι ὁ ὑποφαινόμενος τηρεῖ εὐλαβῶς τὴν συνήθειαν τῶν... *ἀγνώστων* γνωστῶν τοῦ ἀστυνομικοῦ δελτίου.

Ὁ ἄγνωστος λοιπὸν αὐτὸς διαπρεπὴς κωμικὸς εἶναι ἐν πρώτοις εὐτυχὴς πατήρ. Καὶ ὁ ἴδιος ἐγκωμιάζων κάποτε τὰς ἀρετὰς τοῦ παιδιοῦ του, τὸ ὁποῖον ὅλοι ὁμολογοῦμεν ὅτι εἶνε ἕνα θαυμάσιο παιδί, ὅτι πρὶν κοιμηθῇ κάνει τὴν προσευχή του, ὅτι μόλις σηκωθῇ ἀπὸ τὸν ὕπνο ἔρχεται καὶ τοῦ φιλεῖ τὸ χέρι κτλ, κατέληξε στομφωδῶς καὶ μὲ ἕνα χαμόγελο ἱκανοποιήσεως στὰ χείλη :

— Ὁ γυιός μου δὲν εἶναι σὰν τὰ ἄλλα τὰ παιδιά, εἶνε σωστὸς... *ἀγυιόπαις* !

...δηλαδὴ *ἅγιο* παιδί ! Ἐμεῖς ὅμως τὸ πιστεύομεν ἀκραδάντως αὐτό ! Ποιὸς ξέρει πόσα τέτοια ἄκουσε τὸ μαρτυρικὸ αὐτὸ παιδὶ ποῦ τοῦ ἀξίξει φωνοστέφανος ἁγίου !

Ἀλλὰ μὴ νομίσητε ὅτι ὁ διαπρεπὴς μας κωμικὸς τῶπαθε αὐτὸ ἀπὸ ἄγνοιαν τῆς σημασίας τῶν λέξεων. Ἴσια ἴσια εἶνε εὐρυμαθέστατος καὶ ἐγκυκλοπαιδικώτατος ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὰς νομικάς του γνώσεις παιδικώτατος. Καὶ τοῦτο τὸ ἀπέδειξε ὅταν ἱδρύθη, ἂν θυμᾶστε, τὸ *εἰδικὸν δικαστήριον* τοῦ Σωματείου Ἠθοποιῶν ὁπότε ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τὸν ἀμαθέστατον εἰς τὴν γλῶσαν μας κον Μπαρκουϊλλέρο «Τίθὰ 'πῇ *εἰδικὸν* δικαστήριον ;» ἄφησε νὰ ρεύσῃ, ὁ κρουνὸς τῶν νομικῶν καὶ γλωσσικῶν του γνώσεων.

— Δὲν ξέρεις τὶ θὰ πῇ εἰδικὸν δικαστήριον ; Σὲ λυπᾶμαι κακομοίρη !

Καὶ ἀνοίξας ὑπερηφάνως τὰ μάτια του, ἀπεφήνατο ἐπισήμως :

— Εἰδικὸν δικαστήριον θὰ πῇ... *ἰδικό* μας δικαστήριο ! κατάλαβες ; Τί ;! Ὅλο στὰ ξένα δικαστήρια θὰ δικαζώμαστε ἀδερφέ ; Τώρα θάχουμε δικό μας !...

— !!!!!!.

Συνήλθατε ; εἰς τὸ ἑπόμενον συνεχίζομεν :

ΟΚΑΡ

— ο —

ΣΥΖΥΓΟΣ ΚΑΙ ΕΡΩΜΕΝΗ

Εἰς τὴν «Ἀπογευματινὴν» ἤρχισε δημοσιευόμενον ἀπὸ χθὲς τὸ ἀριστούργημα τοῦ Γάλλου συγγραφέως Piérre Sals «Σύζυγος καὶ ἐρωμένη».

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Η ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΑΣ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΑΛΑΜΠΡΑ

Οπερέττα Σαμαρτζῆ — Μηλιάδη

Ἐκ τῶν Ἀλεξανδρειανῶν ἐφημερίδων πληροφορούμεθα τὴν ἐκεῖ ἄφιξιν καὶ ἔναρξιν τῶν παραστάσεων τοῦ Ὀπερεττικοῦ θιάσου Σαμαρτζῆ — Μηλιάδου εἰς τὸ θέατρον «Ἀλάμπρα».

Ὁ θίασος ἐνεφανίσθη πρὸ τοῦ ἐκεῖ κοινοῦ μὲ τὴν «Δδα Σορολόπ» ἥτις ἤρεσε πολὺ ἡ δὲ Κα Ριτσιάρδη ἀπέσπασεν ἀκράτητον τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ παρευρεθέντος ἐκλεκτοῦ διεθνοῦς κοινοῦ. Ἠκολούθησε τὴν ἑπομένην τὸ «Κορίτσι τῆς Γειτονιᾶς» τοῦ κ. Ν. Χατζηαποστόλου μὲ τὴν συμπαθεστάτην καλλιτέχνιδα Μ. Κούρμη ἥτις ὄχι μόνον δὲν ὑστέρησεν τῆς προαναφερθείσης συναδέλφου της, ἀλλὰ καὶ ἐγένετο ἀντικείμενον ἐξαιρετικῶν συμπαθειῶν ἐκ μέρους τοῦ κοινου, ὁ δὲ συνθέτης καὶ διευθύνας τὸ ἔργον κ. Ν. Χατζηαποστόλου ἀπεθεώθη κυριολεκτικῶς

Γενικῶς αἱ ἐφημερίδες Ἀλεξανδρείας ἐκφράζονται μὲ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν ἠθογραφικὴν αὐτὴν Ὀπερέττταν, ἡ δὲ «Ἐπιθεώρησις» ὑπὸ τῆν ἀρχισυνταξίαν τοῦ κ. Π Λαχανοκάρδη λέγει ὅτι εἶδον ἐπὶ τέλους ἕνα ἄρτιον θίασον ὅπως ἐξηλεωθῶσιν πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ξένων, ἀπὸ τὰ οἰκτρὰ καὶ ἀηδῆ θεάματα τῶν ὁμογενῶν σαλκμπάγκων.

ΜΠΕΛ—ΒΥ

Θίασος Τ. Λεπενιώτη

Εἰς τὸ Θέατρον «Μπέλ—βῦ» ὁ κωμικὸς κ. Τ. Λεπενιώτης ἀνασυγκροτήσας τὸν ἀποδεκατισθέντα θίασόν του μὲ τοὺς κ. κ. Θύμπ. Ἀγγελίδην, Π. Νικολάου, Σ. Σάββαν, Δ. Χατζηλᾶκον, Δ. Κούσην καὶ τὰς κ. κ. Λ. Καββάδα, Ἀθ. Βατίστα, Β. Νικολάου κλπ. ἤρχισε παραστάσεις μὲ Ἑλληνικὰς μουσικὰς καὶ μὴ ἠθογραφίας.

— ο —

ΟΙ ΒΑΘΥΦΩΝΟΙ

Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἐνέσκηψεν σωστὴ ἐπιδημία βαθυφώνων. Πῶς ἀλλοιῶς νὰ ἐξηγηθῇ, ἡ ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς γῆς εἰς τὰς Ἀθήνας, ταυτόχρονος ἐπιδρομὴ τῶν Ἑλλήνων βαθυφώνων ; Ἐνῷ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν δὲν ἠκούομεν ἄλλον ἀπὸ τὸν συμπαθῆ Βλαχόπουλον, κατὰ τὴν διαρρεύσασαν καὶ νεαρὰν ἀκόμη θεατρικὴν περίοδον μᾶς ὑπενθύμισαν τὴν ὕπαρξίν των, ἴσως λησμονημένοι, καὶ νεοδημιουργηθέντες πέντε καλλιτέχναι.

Πρῶτος μᾶς ἐπεσκέφθη πρὸ τινων μηνῶν ὁ διακεκριμένος Γ. Καραβίας ὅστις καὶ ἔφυγε, ἀποκομίζων ἥκιστα κολακευτικὰς διὰ τὴν καλλιτεχνικήν μας ἐντιμότητα ἐντυπώσεις, μὴ δεχθεὶς νὰ ἐμφανισθῇ πρὸ τοῦ κοινοῦ μας. Ὑπάρχουν ἐν προκειμένῳ μερικοὶ ποῦ μᾶς ἐννοοῦν. Μετὰ τὸν κ. Καραβίαν ἦλθεν ἐγκατασταθεὶς ὁ γνωστὸς ἐπίσης καὶ θριαμβευτὴς τῆς τέχνης τοῦ ἄσματος Νικολάου. Γνωρίζομεν ἀκολούθως τὸν νεαρὸν ἀρτίστα κ. Ι. Μαρσέλλον ἀπὸ τὰς δύο ἐμφανίσις του. τῶν Κεντρικοῦ καὶ τοῦ «Ὠδείου Ἀθηνῶν» ὡς ἕνα basso cantabile πρώτης γραμμῆς. Ἐπίσης τὸν κ. Μουλᾶν—ἄγνωστόν μας μέχρι χθὲς—νέον μὲ μελῳδικὴν φωνὴν καὶ ταλέντο καὶ μὲ ἐλπίδα ὅτι δὲν θὰ ἐπαναπαυθῇ εἰς τοὺς θριάμβους αὐτοῦ καὶ ὅτι θὰ προοπαθήσῃ νὰ μελετήσῃ περισσότερον. Καὶ τελευταίως τὸν κ. Χαρ-Ζαμᾶνον ὅστις θὰ μᾶς ἐμφανισθῇ ἴσως μὲ τὸν «Mefistofele» τοῦ Boito.

Τὰ κοστούμια καὶ παλτά σας θὰ εὕρητε εἰς πλουσιωτάτην συλλογὴν εἰς τὸ κατάστημα :

κ. κ. Κ. Ἐμπέογλου καὶ Σια

Νικίου 26

Ε. ΚΑΡΜΙΡΗΣ - Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Εἰσαγωγὴ χάρτου, χαρτονίων κ.λ.π.

Στοὰ Πολίτου 3 - Πειραιεύς